

ROMAN KANDA ed.

ČTENÍ
O BEDŘICHU VÁCLAVKOVI

antologie*

Tvorba, metoda, dějiny

Čtení o Bedřichu Václavkovi Tvorba, metoda, dějiny

Antologii uspořádal, úvod napsal Roman
Kanda
(edice Antologie, sv. 18)

Institut pro studium literatury 2021, vyd. 1.
224 stran

Naše cena: **209 Kč**
Běžná cena: ~~239 Kč~~

Antologie *Čtení o Bedřichu Václavkovi* opatřená podtitulem *Tvorba, metoda, dějiny* zpřítomňuje momenty kritického přijímání i zpětného hodnocení díla literárního vědce Bedřicha Václavka (1897–1943) v časovém rozmezí od dvacátých let do první poloviny let sedmdesátých. Na základě chronologického a kontextualizačního hlediska je čítanka rozdělena do čtyř částí. První část (s texty Z. Kalisty, L. Blatného, A. M. Píši, J. Strakoše aj.) zachycuje, jak se Václavěk v průběhu dvacátých let postupně etabloval jako literární kritik soustavně sledující soudobou literární produkci a vstupující do bouřlivých generačních i světonázorových diskusí. V druhé části prostřednictvím textů E. Urxe, A. Nováka, V. Černého, F. X. Šaldy nebo B. Fučíka nahlížíme na proces dozrávání Václavkovy literárněvědné metody ve třicátých letech a na její případné limity. Poválečným vzpomínkově laděným příspěvkům je věnována třetí část, v níž A. Černík, J. L. Fischer, J. Drábek, J. Václavková a další přibližují některé souvislosti Václavkova života, včetně jeho tragického závěru v koncentračním táboře. Poslední část obsahuje recenze a studie K. Chvatíka, M. Noska, J. Brabce, O. Suse a F. X. Halase. Většina z nich byla publikována v šedesátých letech, kdy můžeme zaznamenat zvýšený zájem o dílo B. Václavka, který zapadal do širšího proudu tehdejší reflexe české meziválečné kultury. Václavkovo dílo se tak ocitlo v nových souvislostech znovu obnovovaného vědomí kulturní kontinuity.

Lektoroval: Doc. PhDr. Jan Wiendl, PhD.

114 x 191 mm, brož., 224 stran

ISBN 978-80-7657-018-4

edice Antologie

Obálka a grafická úprava Jiří Císler

Obsah

Úvod ROMAN KANDA 5

I. GENERAČNÍ SPORY A VĚDOMÍ KRIZE

- ZDENĚK KALISTA [Pan B. Václavek] 17
LEV BLATNÝ [Bludem literárního bilancisty] 18
ALBERT PRAŽÁK K sporům o generace a o nové umění 21
FRANTIŠEK GÖTZ Generační kritik 25
ŽIVAN VODSEĎÁLEK Věc Čapek 29
A. M. PÍŠA [Ejhle kritik!] 34
JOSEF LUDVÍK FISCHER Nové umění a nová kritika 41
JAN STRAKOŠ Kritika v krizi (Několik poznámek
k Václavkově knize Od umění k tvorbě) 49

II. O METODU LITERÁRNĚVĚDNÉHO MARXISMU

- EDUARD URX Bedřich Václavek v rozpacích. Na okraj jeho
nové knihy Poezie v rozpacích 59
VÁCLAV BĚHOUNEK Zpověď dítěte svého věku 74
VÁCLAV ČERNÝ Historický materialism jakožto umělecká kritika 76
ARNE NOVÁK Česká literatura dvacátého století 82
FRANTIŠEK XAVER ŠALDA Sociologický obraz nejnovější
literatury české 93
VÁCLAV ČERNÝ Václavkův marxismus kritický 103
PAVEL FRAENKL Básník přechodné doby 108
FRANTIŠEK XAVER ŠALDA K problému literární podobizny 110
BEDŘICH FUČÍK Bedřich Václavek o Františku Halasovi 113
VÁCLAV PEKÁREK Bedřich Václavek: Tvorbou k realitě 116
INOCENC ARNOŠT BLÁHA [Lidová slovesnost
v českém vývoji literárním] 120

III. POVÁLEČNÉ REMINISCENCE

- ARTUŠ ČERNÍK Václavek za dnů brněnského Devětsílu 125
LUDVÍK SVOBODA Bedřich Václavek jako sociolog literatury 129
JAROSLAV DRÁBEK Franz Hrdina – Häftling N° 94544
Rückkehr unerwünscht 135
JAROSLAVA VÁCLAVKOVÁ Jak Bedřich Václavek změnil jméno 139
ROBERT SMETANA Za doktorem Bedřichem Václavkem 141
ROBERT SMETANA Svědectví o Bedřichu Václavkovi 149
JOSEF LUDVÍK FISCHER [Ze vzpomínek na časopis Index] 152

IV. V NOVÝCH SOUVISLOSTECH

- KVĚTOSLAV CHVATÍK Vědomí souvislostí. K problematice
marxistické kritiky třicátých let 157
MILOSLAV NOSEK Bedřich Václavek a Rovnost 166
JIRÍ BRABEC Nový Václavek 171
OLEG SUS Václavkův „dualismus“ čistého umění a účelné tvorby 175
FRANTIŠEK X. HALAS Habilitace Bedřicha Václavka
na naší univerzitě 183

Bibliografie

- Knihy Bedřicha Václavka 191
Výběrový soupis textů o Bedřichu Václavkovi 196

- Ediční poznámka 207
Jmenný rejstřík 210
O editorovi antologie 215
Resumé 217